

Vereniging Hendrick de Keyser

Partner van 'Hendrick de Keyser' voor bijzondere projecten op het gebied van cultuur en monumenten

BankGiroLoterij

Ieder jaar verwerven wij een bijzonder huis uit de bijdrage van de BankGiro Loterij

Vereniging tot behoud van waardevolle huizen in Nederland • Huis Bartolotti, Herengracht 172, 1016 BP, Amsterdam • 020 - 521 06 30 • info@hendrickdekeyser.nl • Bericht aan de Leden • januari 2021

P2 Onderhoud: Herstel van de rieten kap van 'De Barmhartige Samaritaan'

P4 Vooruitblik: Museumhuis met een keizerlijk én koninklijk tintje

Dit vroege Bericht geeft ons de gelegenheid u een zeer goed en gezond 2021 te wensen. Tijdens de huidige Corona-crisis blijkt maar weer dat deze wens niet zonder betekenis is.

Met de inhoud van dit Bericht brengen wij u, meer dan ooit, graag op de hoogte van het enthousiasme waarmee wij ons werk voortzetten. Op de valreep van 2020 verwierven wij het prachtige Teylers Hofje aan de Koudenhorn in Haarlem. Daarnaast zijn er door het team Onderzoek interessante vondsten gedaan, zoals bij Oude Waal 7 te Amsterdam en bij E.M. Beimastrjitte 18 te Eastermar. Het reguliere onderhoud gaat uiteraard door, bijvoorbeeld in Blokker waar de rieten

kap van onze stolpboerderij is vervangen. Bij Externe Relaties wordt gewerkt aan de ontwikkeling van twee nieuwe Museumhuizen die voor de zomer hun deuren openen. Voor de inrichting van deze huizen werven wij bruiklenen uit indrukwekkende collecties!

Wij wensen u veel leesplezier en hopen van harte u in de loop van dit jaar weer te ontmoeten bij onze activiteiten of in de Museumhuizen.

Carlo Huijts
directeur Algemeen

Wieske Wijngaards
directeur Externe Relaties

Isja Finaly
directeur Beheer

Aanwinst 'Teylers Hofje' Koudenhorn 64 in Haarlem

Hofjes zijn een typisch Nederlands verschijnsel. Ze waren bedoeld als huisvesting voor oudere alleenstaanden, veelal weduwen van een specifieke geloofsrichting. Een hofje bestond uit een aantal van de straat afgekeerde (kamer)woningen gelegen aan een binnenplaats, waar men gratis of tegen een kleine vergoeding kon wonen. In sommige gevallen kregen de bewoners kostgeld. Vanaf het einde van de 16de eeuw werden op talloze plaatsen in het land hofjes gesticht, meestal uit liefdadigheid gefinancierd door welgestelde families of de kerk. Ze kunnen worden gevonden in steden als Amsterdam, Den Haag, Groningen en in het bijzonder Haarlem, dat vanwege de grote hoeveelheid hofjes ook wel bekend staat als de 'hofjesstad'. 'Hendrick de Keyser' bezit reeds lange tijd een aantal voorbeelden, zoals het Claes Stapelshofje in Hoorn, het Heilige Geesthofje in Naaldwijk en het Hofje van Belois in Schiedam. Met de verwerving van het Teylers Hofje in Haarlem is de Vereniging nu zonder twijfel in het bezit gekomen van één van de meest monumentale hofjes in ons land. Het Teylers Hofje werd gesticht uit de nalatenschap van de steenrijke zijdefabrikant en geldhandelaar Pieter Teyler van der Hulst, tevens grondlegger van het beroemde Teylers Museum. Het werd gebouwd tussen

1785 en 1787 naar ontwerp van de Amsterdamse stadsbouwmeester Leendert Viervant (1752-1801). De bouwstijl van het hofje was uniek voor die tijd. Het wordt gezien als één van de eerste voorbeelden van het neoclassicisme in Nederland, dat zich eind 18de eeuw ontwikkelde. De monumentale vorm lijkt een specifieke wens te zijn geweest van de directeurs van de Teylers Stichting, die de nalatenschap van Teyler beheerden en opdracht gaven tot de bouw. Viervant moest het hofje ontwerpen "in een deftige en welgeschikte Bouworde" en afzien van overmatige decoratie. Met name het monumentale entreegebouw aan de Koudenhorn, met een vrijstaande zuilenportiek en een regentenkamer, is zeer bijzonder. Rondom een hierachter gelegen binnenplaats werden 24 woningen voor weduwen van alle kerkelijke gezindten gerealiseerd. Tot op de dag van vandaag is het hofje op die manier in gebruik. Het Teylers Hofje was laatstelijk eigendom van woningcorporatie Elan Wonen. De woningcorporatie heeft het Teylers Hofje overgedragen aan de Vereniging om het voortbestaan te kunnen garanderen.

Foto: Arian Bronkhorst

Onderhoud

Herstel van de rieten kap van 'De Barmhartige Samaritaan'

Westerblokker 39, Blokker

'De Barmhartige Samaritaan' in Blokker ontleent zijn naam aan een beeldhouwd reliëf met Bijbelse voorstelling in het kalf boven de deur. Het pand uit 1659 is een prachtig voorbeeld van een 17de-eeuwse West-Friese stolpboerderij. Karakteristiek voor zo'n boerderij is het centraal geplaatste hooivak (het 'vierkant'), daar waar de deel zit, onder een piramidevormig, deels rietgedekt dak. De boerderij heeft veel historische details behouden, zoals de trapgevel met siermetselwerk in de boogvelden. Daarachter bevindt zich het oorspronkelijke woongedeelte, ook herkenbaar doordat het dak ter plaatse van de binnenhaard niet met riet maar met pannen gedekt is.

Nadat 'Hendrick de Keyser' in 1990 eigenaar werd, is de rieten kap enkele malen opgestopt. Nu, na 30 jaar, was groot herstel nodig en werd de kap opnieuw gedekt. De levensduur van een rieten kap is onder andere afhankelijk van de hellingshoek van het dak; hoe groter de hoek, hoe langer de kap meegaat. Daarnaast hebben omringende loofbomen een negatieve invloed op de levensduur. Door loofbomen blijft het riet langer nat en vindt meer mosgroei plaats. Vanwege de sterke hellingshoek in combinatie met de invloed van de bomen, heeft de kap in Blokker 30 jaar trouwe dienst gedaan.

De kap is op de traditionele manier gedekt, dat wil zeggen zonder beplating onder het riet ('onbeschoten'). Hierdoor is de authenticiteit en de historische waarde van de boerderij zoveel mogelijk intact gebleven.

Museumhuizen

Vrijkaart voor een Museumhuis naar keuze

2 personen

Plan van tevoren uw bezoek door online een ticket (entree met vrijkaart) met tijdslot te reserveren. Kijk voor adressen en openingstijden op:

www.museumhuizen.nl

Nieuws

Nog geen ledenactiviteiten in verband met COVID-19

Verleden jaar zijn in verband met COVID-19 weinig ledenactiviteiten doorgegaan. Door de voortdurende beperkingen is het momenteel nog niet mogelijk om voor u activiteiten te organiseren. Om die reden vindt u in dit Bericht nog geen agenda en is het bekende boekje 'Toegankelijke Panden' nog niet verschenen.

De hoop is nu dat in de loop van dit jaar de deuren voor u weer open kunnen. In de agenda van het volgende Bericht aan de Leden vindt u dan, indien mogelijk, een agenda met de openstellingen van onze huizen en speciale ledenactiviteiten.

Kijk ook eens op het Youtube-kanaal van de Vereniging. Daar vindt u diverse interessante

video's, waaronder de lezing over 'De Roode Pan' die architectuurhistoricus Niek Smit verleden jaar gaf tijdens de digitale Algemene Ledenvergadering. Een mooie aanvulling op het Jaarartikel 2019 over dit bijzondere vakantiehuis uit 1910. Onder dit artikel staat een QR-code die u rechtstreeks naar de video van de lezing brengt.

Als de Museumhuizen van de Vereniging weer open mogen, bent u daar als lid van harte welkom; naast dit artikel vindt u een vrijkaart waarmee u met z'n tweeën een Museumhuis naar keuze op een door u gewenste datum en tijdstip kunt bezoeken. Op www.museumhuizen.nl vindt u het aanbod en de openingstijden. Hier kunt u van tevoren uw bezoek plannen door een ticket (entree met vrijkaart) met tijdslot te reserveren.

Scan de QR-code en ga rechtstreeks naar de video van de lezing over De Roode Pan

Onderzoek

Vondsten bij historisch huizenonderzoek

Achter de schermen van de Vereniging wordt gestaag doorgewerkt aan het onderzoek naar de huizen die recentelijk in bezit zijn gekomen. De resultaten hiervan worden gepubliceerd in de katernen van 'Huizen in Nederland'. Voor dit Bericht aan de Leden wordt alvast een tipje van de sluier opgelicht en worden twee bijzondere vondsten met u gedeeld.

Oude Waal 7, Amsterdam

Boedelinventaris van een kelderwoning

In de 19de eeuw barstte Amsterdam uit haar voegen. De bevolkingsdruk was zo hoog dat de armere bevolking op allerlei plekken ging wonen die daar eigenlijk niet geschikt voor waren, zoals in kelders of op zolders. Bij het onderzoek naar het recent verworven Oude Waal 7 bleek dat dit ook hier het geval moet zijn geweest. In 1806 werd de kelder van het pand los verhuurd als woning. Hier woonde de scheepstimmermansknecht Jan Takens met zijn echtgenote Sara Heerout en hun dochter, Willemina. Het gezin van Takens viel onder de armenzorg van de Gereformeerde Diaconie. De kelder, amper van stahoogte, donker en vochtig, moet een erg onhygiënische leefruimte zijn geweest. Jan en Sara stierven jong en kort na elkaar, terwijl Willemina nog minderjarig was. Zij werd opgevangen in het weeshuis. Om voor haar verblijf te kunnen betalen, werden de eigendommen van haar ouders verkocht. De Diaconie stelde daarvoor een boedelinventaris op van de kelderwoning waar

Amsterdam Den 8 Januari 1806

Den Boedel van Sara Heerout wed. Jan Takens

Door ons geïnventariseerd, en door onze Supoofin getaxeerd.

Bekent G. B. F. Bezoek-Boekje F.

2 Bedden, 1 Peluw f. 40	Transport f. 7
6 Hoofdkussens	Stuks Porcelijn
2 Deckens	Stuks Delits Aardewerk
1 Mans Rok	Houte Kast
2 Broeken	4 Gordyn en Val
1 Jakken 1 Mantel	16 Schilderyen
4 Vrouwe Rokken	Rommeling
Klein Lywaat	Goud en Zilver
2 Schoenen	Geld
2 Stuks Koper en Tin	
7 Stuks	
1 Tafel	

Woonen in't Quartier N° 1 Per F. 1401

Boedelinventaris Sara Heerout, weduwe Jan Takens

Willemina opgroeide. Deze geeft ons een bijzonder kijkje in het leven van een arm gezin aan het begin van de 19de eeuw. In de kelder stonden een tafel met enkele stoelen, twee bedden met kussens en peluwen (een groot kussen), een houten kabinet en, opmerkelijk, een lessenaar en zeven schoolbankjes. Deze waren mogelijk van hun bovenbuurman, die docent was. Aan de muren hingen tien schilderijtjes, een spiegel en een Friese klok. De familie had wat tinnengoed, wat porselein en wat Delfts aardewerk. Sara had vier rokken, Jan één mansrok en twee broeken, allebei een jas en er was nog één mantel, waarschijnlijk van Sara. Willemina kreeg haar kleding mee naar het weeshuis. De gehele boedel was amper 100 gulden waard.

E.M. Beimastraat 18, Eastermar

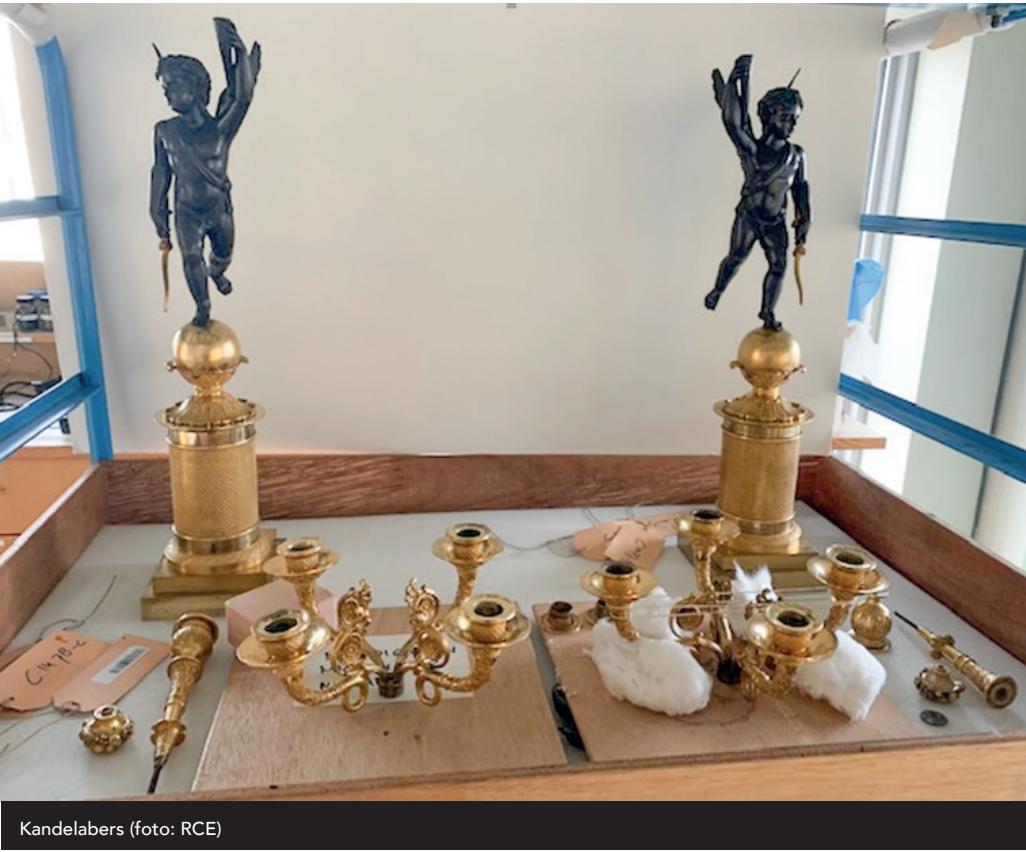
Historische krant achter een schouwstukje

Oude kranten werden vroeger voor allerlei gebruik ingezet, onder andere als grondpapier voor het behang. In het 'Dam Jaarsma Hûs' in Eastermar troffen we delen van een oude krant aan achter een

Met speurwerk is de exacte krantenpagina achterhaald

schouwstukje in de voorkamer. In Friesland komen dergelijke schoorsteenstukken vaker voor, gedrukt, geschilderd en chromolithografieën, maar ze zijn soms moeilijk te dateren. Op basis van het kadaster kon worden vastgesteld dat het huis in 1875 of 1876 moet zijn gebouwd, op de plaats van oudere bebouwing. Aan de randen van het schouwstuk, met een voorstelling van een jachtstillevens, waren enkele stukjes van een krant te zien, die de nieuwsgierigheid wekten. Met enig digitaal speurwerk is de exacte krantenpagina achterhaald. Het gaat om een advertentiepage uit de Leeuwarder Courant van 6 april 1875, wat betekent dat het schouwstuk waarschijnlijk bij de bouw is aangebracht en waarmee het bouwjaar van het huis is bevestigd! De krantenpagina geeft een mooi beeld van die tijd. Zo vinden we advertenties voor twee Engelse herenmodewinkels: C.H.M. Pull in Leeuwarden en Adriaan Schakel, 'leverancier van Z. M. den Koning' in Amsterdam. Bierbrouwerij 'De Haan en Sleutels' adverteert dat zij 'Dubbel, Eerste en Tweede soort Princesse, Dubbel Bruin, Hollandsch-Ale en Porter' bier voorradig heeft. Verschillende ambachtsslui zijn op zoek naar knechten, waaronder een zilver-smid, zadelmaker, zeilmaker, timmerman, verver, bakker en grutter. Mevrouw Cats op het Hofplein in Leeuwarden is op zoek naar 'eene flinke werk- of linnenmeid, die goed met wasch kan omgaan' en een bejaarde weduwe in Leeuwarden zoekt een 'burger jufvrouw of weduwe' voor 'kost, inwoning en gezellig verkeer'.

Kandelabers (foto: RCE)

Canapé (foto: RCE)

Pendule (Foto: Koninklijke Verzamelingen)

Museumhuizen—Vooruitblik

Museumhuis met een keizerlijk én koninklijk tintje

Huis Barnaart, Nieuwe Gracht 7 in Haarlem

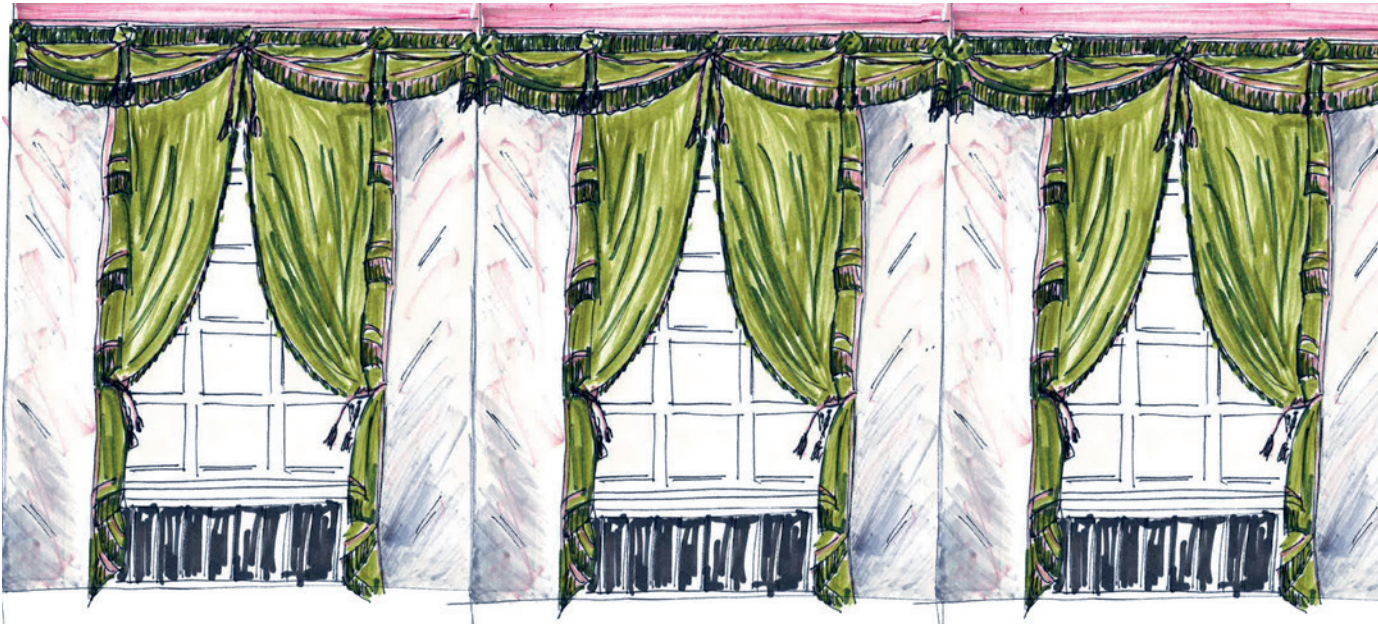
In april opent Huis Barnaart zijn deuren als Museumhuis, uiteraard indien de corona-maatregelen het toestaan. Dit vroeg 19de-eeuwse huis heeft een zeer bijzonder interieur in empirestijl, wellicht het meest gaaf bewaarde interieur in die stijl in Nederland.

Zowel de plannen voor de presentatie als voor de inrichting zijn zo goed als af. In het Museumhuis staat de periode van bewoning door Willem Philip Barnaart (1781-1851), opdrachtgever voor de bouw van het huis (1804-1808), en zijn gezin centraal. Op de bel-etage werden de rijkste vertrekken uitsluitend voor officiële ontvangsten gebruikt, de familievertrekken waren veel eenvoudiger van opzet. Belangrijke gasten kwamen er zeker, zo heeft in 1807 Lodewijk Napoleon, destijds Koning van Holland, er gelogeerd. De vertrekken op de bel-etage worden ingericht in de stijl die past bij de interieurafwerking, zoals in de Gouden Salon waarvan het originele ameublement bewaard is gebleven en nog aanwezig is. Evenals bij voorgaande Museumhuizen krijgt de Vereniging voor Huis Barnaart diverse bruiklenen van de RCE, zoals een canapé met verguld snijwerk, die nog voorzien zal worden van een nieuwe stoffering, en een set kandelabers die op dit moment gerestaureerd wordt. De meest bijzondere bruikleen is de grote bijdrage uit

de Koninklijke Verzamelingen. Deze unieke samenwerking maakt het mogelijk de inrichting te realiseren met een geweldige set empire meubelen, pendules en andere objecten. Deze meubelen zijn van een zelfde hoogstaande kwaliteit als het ameublement van de Gouden Salon. Toen in 1808 het stadhuis van Amsterdam werd verbouwd tot paleis voor koning Lodewijk Napoleon werden er honderden meubelen in empirestijl in Parijs en Amsterdam vervaardigd. Daar had de Amsterdamse tapissier-meubelleverancier Joseph Cuel, die ook bij de inrichting van Huis Barnaart betrokken is geweest, een aandeel in. Een deel van de meubelen voor het Koninklijk Paleis op de Dam, waaronder een aantal prachtige mahoniehouten armstoelen, een tafel en een trumeau, zal nu als bruikleen een plaats krijgen in het Museumhuis. Zo krijgt Huis Barnaart met z'n 'keizerlijke' interieur tevens een koninklijk tintje. Naast het gezin Barnaart krijgt het personeel ook een plek in het Museumhuis, zodat het leven van voor en achter de schermen te zien is. In het souterrain, destijds het domein van het personeel, wordt bijvoorbeeld in de goed bewaard gebleven voorraadkelder met geluid het gebruik van de ruimte tot leven gewekt. Misschien hoort u er straks net als weleer kippen kakelen.

Trumeau (Foto: Koninklijke Verzamelingen)

Ontwerpschets van architect Ann-Katrin Adolph voor de gordijnen in de eetzaal

Huis Barnaart is na verwerving door Vereniging Hendrick de Keyser in 2002 gefaseerd gerestaureerd. Uitzonderlijk was de reconstructie van de stoffering van de Antichambre op basis van bouwsporen en archiefonderzoek. Later zijn dankzij een succesvolle crowdfunding de bovendeurstukken gerestaureerd. Voor de opening als Museumhuis bestaat de wens om de gordijnen van de Eetzaal in ere te herstellen. Op basis van sporen, ontwerptekeningen van architect Abraham van der Hart en door de inboedelinventarisatie van 1851 is het aannemelijk dat de vensters van deze zaal begin 19de eeuw gesierd werden door gordijnen en draperieën. Waarschijnlijk op een zelfde manier als de nog aanwezige en behouden originele stoffering in de Gouden Salon. Voor het terugbrengen van de gordijnen van de Eetzaal wordt momenteel nog onderzoek gedaan; zo wordt bekeken welke stoffen en kleuren destijds werden gebruikt en hoe deze gedrapeerd waren en afgezet met passementen. Tevens zijn diverse fondsen benaderd voor een bijdrage in de 'slotscène' van deze uitzonderlijke restauratie. Wilt u ook een stukje stof bijdragen aan de gordijnen in de Eetzaal om zo de sfeer van weleer in het huis terug te brengen, dan kunt u een bedrag naar keuze overmaken op bankrekening NL94ABNA01411840207 t.n.v Vereniging Hendrick de Keyser o.v.v. uw lidnummer en "gordijnen Eetzaal". Onze dank is groot. U wordt t.z.t. uitgenodigd voor een exclusieve ontvangst in het huis.

Gouden Salon met deel originele ameublement

Eetzaal (Foto: Arjan Bronkhorst)

Vrijwilligers gezocht Vrijwilliger worden in dit fantastische Museumhuis? Dat kan! Woont u in Haarlem of omgeving en bent u minimaal twee dagdelen per maand beschikbaar? Dan komen we graag met u in contact.

➔ **Aanmelden/meer informatie:**

email m.vanderwerf@hendrickdekeyser.nl

tel. 06 10 23 62 19

Detail van een portret uit 1801 van Erdwin Adrianus de Jongh en zijn vrouw en dochter (Nicolaes Muys, Museum Rotterdam)

Kinderstoel gezocht

Het team Presentatie is bezig de laatste hand te leggen aan de inrichting van Museumhuis Barnaart. Het was vooral een ontvangsthuis, maar werd ook bewoond door Willem Philip Barnaart, zijn eerste en tweede echtgenote en hun kinderen. In de familievertrekken wordt aandacht besteed aan de grote schare kinderen – op een zeker moment wel 12 – die langdurig het leven in huis gekleurd heeft. Zo wordt er een portret van Philips eerste echtgenote Elisabeth met haar eerstgeborene (bruikleen Kunstmuseum Den Haag) getoond, kunnen bezoekers straks het les- en tekenmateriaal van de kinderen bekijken en ligt een complete set servetringen van alle aanwezigen in de Eetkamer.

Om deze jarenlange 'kinderaanwezigheid' echt goed voelbaar te maken zou het fantastisch zijn om een vroeg 19de-eeuwse kinderstoel te kunnen laten zien. Ter illustratie ziet u hierboven een detail van een portretje uit 1801 met zo'n stoel. Uw hulp is welkom bij de zoektocht naar de juiste kinderstoel. Heeft u zo'n stoel of heeft u wellicht u een goede tip voor het team Presentatie? Neemt u dan contact op met Michiel Plomp (medewerker presentatie) via m.plomp@hendrickdekeyser.nl (liefst met foto indien u over een stoel beschikt) of via 020-521 0630.

Museumhuis en Monument & Bed – vooruitblik

Op de thee bij de familie De Quack

Huis De Quack, Elandstraat 12 in Den Haag

Een van de Museumhuizen waaraan op dit moment wordt gewerkt, is Huis De Quack aan de Elandstraat in het Haagse Zeeheldenkwartier. Dit huis wordt, net als Museumhuis Bonck in Hoorn en Museumhuis Van Ravesteyn in Utrecht, ook een Museumhuis én een Monument en Bed.

Als bezoeker van het Museumhuis maakt u straks kennis met Jan de Quack (1864-1941) en zijn familie. De Quack was in zijn tijd een bekende architect en kunstenaar. Hij liet het huis in 1902-1903 ingrijpend verbouwen om er met zijn gezin te kunnen wonen. In het Museumhuis beleeft u de grandeur van de opkomende Haagse middenstand die zich eind 19de en begin 20ste eeuw vestigde in uitbreidingswijken, waarvan het Zeeheldenkwartier er één van was. Het huis wordt ingericht in de stijl van begin 20ste eeuw, toen de familie De Quack er samen met hun personeel woonde.

Als de bezoekers van het Museumhuis zijn vertrokken, kunt u als gast in de Monument en Bed-locatie dineren in de eetkamer van de familie of, net als zij, genieten van de middagthee in de woonkamer. Op de tweede en derde verdieping zijn de slaapkamers en het sanitair gereali-seerd, uiteraard voorzien van alle comfort.

Vanaf begin mei is Huis De Quack, als de situatie omtrent corona het toelaat, afwisselend te bezoeken als Museumhuis en te boeken als Monument en Bed. Meer informatie vindt u in het volgende Bericht aan de Leden en op www.museumhuizen.nl en www.monumentenbed.nl.

Vrijwilligers gezocht Vrijwilliger worden in dit fantastische Museumhuis? Dat kan! Woont u in Den Haag of omgeving en bent u minimaal 2 dagdelen per maand beschikbaar? Dan komen we graag met u in contact, de eerste trainingen zullen medio maart plaatsvinden.

➔ **Aanmelden/meer informatie:** e-mail m.strating@hendrickdekeyser.nl tel. 06 82 90 50 76

Museumhuizen

Weerzien van oude vrienden in Huis Van Meerten

Huis Van Meerten, Oude Delft 199 in Delft

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de RCE, heeft tijdens de tweede 'lock-down' in Corona-tijd verschillende bruiklenen die oorspronkelijk aan Lambert van Meerten toebehoorden, naar het Museumhuis gebracht.

Na het faillissement van Lambert van Meerten werd een deel van de meubels en textiel uit het huis veilig gesteld door het uit de inboedelverleijng te houden. Lambert en zijn zus Dina konden zodoende blijven wonen in het huis. Later zijn de interieuronderdelen in bezit gekomen van de RCE die ze nu voor het Museumhuis heeft gereinigd en zo nodig hersteld. Zo is het valletje opnieuw geplaatst in de salon. Het valletje of schoorsteenval, ook wel schoorsteenrabat genoemd, is de reep versierde stof onder de kap. Het is de 17de-eeuwse val die ook te zien is op oude foto's van het huis.

Vrijwilligers aan het woord

Interview met Lia Vermeulen

Kernvrijwilliger in Museumhuis Van Meerten te Delft

“Ik kom uit de zorg- en welzijn hoek. Doordat ik al vroeg met allerlei gehandicapten geconfronteerd werd, wilde ik later ‘als ik groot was’ voor hen van betekenis zijn, mijn steentje bijdragen, goed voor hen zorgen én zorgen dat zij het zo goed mogelijk kregen. Dus heb ik gewerkt bij jeugdzorg, in een kinderkuis, in de daklozenopvang en ook les gegeven op het HBO. Oftewel ‘van poten in de klei tot een baan op kantoor’. Cultuur heb ik niet echt meegekregen van huis uit maar ik ben wél geboren in de Vlamingsstraat (vermoedelijk Het straatje van Vermeer) en mijn overgrootvader, die wees was, heeft een opleiding tot delfsblauw-schilder genoten... Naast mijn werk heb ik veel gereisd en zo veel mensen kunnen ontmoeten. Dat is het meest interessante wat er is, andere culturen ontdekken en mensen leren kennen. Zo is eigenlijk mijn interesse in cultuur ontstaan”.

Hoe ben je bij HdK en Museumhuis Van Meerten terecht gekomen?

Ik zag een advertentie in de ‘Delft op Zondag’ en dacht “dit is mooi, leuk dat dit gaat starten”. Als kind was ik ooit in het oude museum geweest, was er door geïntrigeerd en wilde kijken of dit wat voor me was. De kennismaking was heel zorgvuldig en iedere volgende stap beviel mij.

Wat maakt het vrijwilligerswerk zo leuk?

Het menselijke contact is het leukste. Als er wordt aangebeld weet je nooit wie er voor de deur staat, het is altijd weer een verrassing.

Wat vind je het leukste?

Je kan lol hebben omdat iemand die bijvoorbeeld de buurt en het pand kent, wat negatief binnenkomt en aan het eind van het bezoek toch positief de deur uitgaat. Er kwam eens een meneer met stok binnen, die wenste geen audiotour want hij was doof. Deze wat brommerige man kreeg van ons een persoonlijke uitleg want iemand van ons

liep met hem mee. Daarna kreeg hij de gebruikelijke koffie of thee. Vervolgens ging hij héél tevreden de deur weer uit! Dat zijn zulke leuke dingen, de gesprekken die je voert en wat je te weeg brengt. De contacten met bezoekers en vrijwilligers zijn erg leuk.

Wat zou je anders doen of willen organiseren?

Ik zou graag wat meer met kinderen willen doen en hoop op iets meer leven in de keuken en actie in het huis.

Heb je nog een leuk verhaal, een voorval?

Er kwam een keer een familie binnen met twee kinderen, het was een enorme wervelwind. Ze wilden geen audiotour. Ik dacht wat gaat dit worden, maar uiteindelijk vermaakte het jongetje zich in de kluis, het meisje ging borduren en wilde eigenlijk niet stoppen! Dat is dan een leuke verrassing, dat het bezoek anders wordt dan je verwacht en zo’n familie helemaal happy naar buiten gaat!

Interview met Wiepke Draisma

Gastheer bij de Toegankelijke Panden en in Museumhuis Bartolotti

Wiepke Draisma is al bijna tien jaar actief als vrijwilliger voor de Vereniging. Een mooie aanleiding om met hem in gesprek te gaan, onder andere over hoe hij bij ‘Hendrick’ terecht is gekomen en hoe hij het al zo lang weet vol te houden.

Wiepke is geboren en getogen in het dorpje Pijnacker, vlak bij Delft waar hij naar school ging. De studie sociale geografie bracht hem in 1971 naar Amsterdam, hoewel dat eigenlijk meer voor de stad dan voor de studie was. Als tiener kwam hij er al, dan op bezoek bij twee oudere broers die er woonden, en raakte hij helemaal verrukt van de architectuur van Amsterdam.

W: Toentertijd vooral van de 19de-eeuwse dingen in De Pijp, al die huizen met die witte ornamentjes eraan, dat vond ik zo vrolijk. Tijdens mijn studie kreeg ik een klein beetje architectuurgeschiedenis. We gingen bijvoorbeeld langs de grachten lopen om de ontwikkeling van de bouwkunst te bekijken. In die tijd was het al zo dat als er dan gevraagd werd “wanneer denk je dat dat pand gebouwd is?” dat ik het altijd goed had. Dus ik moet er toch al een soort voorliefde voor gehad hebben. Mijn grootvader was aannemer en twee van mijn ooms ook; naar één van die twee ben ik genoemd dus misschien zit het ook wel in mijn bloed dat ik aandacht heb voor gebouwen.

Zo’n twintig jaar geleden is hij lid geworden van Vereniging Hendrick de Keyser en

tegelijkertijd van Bond Heemschut. Omdat hij beide organisaties, ieder op hun eigen manier bezig voor het behoud van de architectuur van Nederland, zo belangrijk vond en nog altijd vindt.

Ongeveer tien jaar geleden werd er vanuit de Vereniging een oproep gedaan onder de leden om vrijwilliger te worden. Vooral bij de Toegankelijke Panden, de gratis openstellingen voor leden door heel het land, was de hulp van vrijwilligers noodzakelijk geworden. Het startte met enkele informatieve bijeenkomsten voor geïnteresseerden, waarna er snel een groep enthousiaste vrijwilligers ontstond. Veel van de vrijwilligers ‘van dat eerste uur’ zijn nog altijd actief.

W: In 2010 kregen we (de leden van de Vereniging – red.) een oproep in het Bericht aan de Leden met de vraag wie er vrijwilliger zou willen worden. Ik heb in mijn agenda’s gekeken maar nog niet gezien of ik ook al direct iets gedaan heb (als vrijwilliger – red.) maar in 2012 word ik echt ingezet. Het grappige is dat ik nog een lijstje uit 2012 heb van ‘wie waar ingezet wordt’ en dat er heel veel van die mensen nog steeds vrijwilliger zijn.

Wiepke met Wieske Wijngaards (directeur Externe Relaties, links) in Huis Barnaart tijdens Open Monumentendag 2020.

Ik heb er nooit spijt van gehad. Doordat je vrijwilliger werd, raakte je veel meer betrokken bij de Vereniging. Afgezien van de beginvergaderingen waar je ook al allerlei dingen te horen kreeg, volgden later ook heel interessante lezingen. Ik kan me van de directeur, Carlo Huijts, een lezing herinneren over de kleur van de voordeuren in Amsterdam. Nog niet zo lang geleden een lezing van Cunera (Vergeer, teamleider Communicatie – red.) over Beeckestijn. Dat betekent dat ik in die bijna 10 jaar dat ik vrijwilliger ben echt heel veel geleerd heb en dat is ontzettend leuk. Veel geleerd over de verschillende architectuurstijlen, ook omdat je in veel verschillende panden bent geweest. Je krijgt altijd uitgebreide informatie van tevoren (voor inzet bij de Toegankelijke Panden – red.), dus dat ga je lezen en dan kijk je nog even naar het infoblad dat ook de bezoekers krijgen.

Wiepke is sinds 2018 ook actief als vrijwilliger in Museumhuis Bartolotti. Naast zijn rol als gastheer verzorgt hij daar bijna iedere dinsdagmiddag de verse bloemen in de zaal op de eerste verdieping.

W: Dat is gekomen omdat er een vaas nodig was om verse bloemen in te kunnen zetten. En

toen had ik iets op de Noordermarkt gevonden, waarover ik Valentijn (Carbo, team Onderzoek – red.) heb gesproken en die zei: “Dit is helemaal fantastisch.” Het was ook nog een vaas die goed schikt; ik heb ooit een opleiding bloemschikken gedaan. Toen is gevraagd of ik voortaan de bloemen wilde gaan verzorgen, zo is het gekomen. De vaas staat er nog maar er staat nu ongeveer permanent een droogboeket in, omdat in de 19de eeuw, de voorkamer is natuurlijk ingericht volgens de 19de-eeuwse begrippen, in de winter er geen verse bloemen stonden. In de eerste winter hebben we er een droogboeket in gezet en toen zei Valentijn: “Ja, het is eigenlijk leuk als er in de zaal op de consoletafel verse bloemen komen te staan.” En ik heb gezegd “ja, dat is prima”. Dit is eruit gerold.

Er staan weer verschillende bijzondere huizen te huur bij de Vereniging.

17de-eeuws woonhuis in Leiden

Herengracht 82, Leiden

Huur p/m, excl. g/w/e en servicekosten _____ € 1.995

Aan de Herengracht in Leiden staat een klassiek huis te huur dat dateert uit 1660. Het huis heeft een prachtig bewaarde 17de-eeuwse trapgevel met kruiskozijnen en fraai metselwerk. De Herengracht werd gegraven in de periode van de westelijke uitleg van de stad. Een naam die vaak in verband wordt gebracht met nieuwbouwprojecten uit die periode is Jan Jansz Pety. Ook op de Herengracht beschikte hij over drie percelen, waarvan nummer 82 het middelste is. Het betreft een ruim woonhuis met 5 kamers en een oppervlakte van bijna 200 m2, een stadstuin van 25 m2, drie verdiepingen en een ruime bergverlating. De indeling en constructie van het huis gaan grotendeels terug naar de 17de-eeuwse situatie.

Wonen en werken in het centrum van Amsterdam

Nieuwezijds Voorburgwal 264, Amsterdam

Huur p/m, excl. g/w/e en servicekosten _____ € 3.400

Wonen in hartje Amsterdam: dit riante 17de-eeuwse huis van 231 m2 (7 kamers) is gelegen op de hoek van de Nieuwezijds Voorburgwal en de Wijdesteeg. Dit gedeelte van de Voorburgwal heette in de 16de eeuw de 'Deventer Houtmarkt' en was de plaats waar hout werd aangevoerd en verhandeld. Het huis heeft een halsgevel met klassieke lisenen, een licht naar voren springende middentravee en beeldhouwde decoraties. Dat het pand in 18de eeuw is uitgegroeid tot een deftig woonhuis is ook binnen nog te zien: de hal is voorzien van marmeren vloertegels en lambrisering en bevat een restant van de oude spiltrap. De achterkamer op de bel-etage beslaat de volle breedte van het huis en is in Lodewijk XIV-stijl opgetrokken. De achterkamer en zijkamer hebben een houten lambrisering en met houtsnijwerk versierde luiken. De voorkamer en achterkamer zijn te gebruiken als kantoor aan huis.

Kantoorunit in Huis Hodshon

Huis Hodshon, Spaarne 15, Haarlem

Huur p/m, excl. g/w/e en servicekosten _____ € 1.150

Op de tweede verdieping van dit Haarlemse stadspaleis is een kantoorruimte van 73 m2 vrijgekomen. Catharina Cornelia Hodshon gaf in 1793 opdracht aan de Amsterdamse architect Abraham van der Hart voor de bouw van dit imposante woonhuis. Op de bel-etage zijn vier schitterende ontvangstvertrekken bewaard die ieder een heel eigen sfeer uitstralen. Aan de achterzijde ligt een binnenplaats waaraan de dienstingang gelegen is. De kantoorunit bestaat uit twee ruimtes en is gelegen aan de achterzijde van het huis. Vanuit dit kantoor is prachtig zicht op de binnenplaats en de binnentuin. De kamer betreft een voormalige slaapkamer en bestaat uit een grote ruimte en een aparte keuken met daaraan geschakeld een tweede ruimte.

Bijzondere verhuur

Events op anderhalve meter

De bijzondere collectie huizen van Vereniging Hendrick de Keyser leent zich bij uitstek voor bijzondere bijeenkomsten. De Vereniging heeft inmiddels 15 locaties die, geheel in eigen beheer, verhuurd worden voor diverse soorten events. De locaties vormen stuk voor stuk een prachtig decor voor iedere bijeenkomst; een trouwerij, receptie, rouwbijeenkomst of zakelijke lunch bijvoorbeeld.

De overheidsmaatregelen tegen de verspreiding van COVID-19 maken dat de Vereniging op zoek is gegaan naar de juiste aanpassingen om de 'bijzondere verhuur' toch door te laten gaan. Met zorgvuldigheid, oog voor vraag van de klant en conform de regels van de overheid, is het mogelijk gemaakt om op diverse locaties zogenaamde 'events op anderhalve meter' te organiseren. Een huwelijksceremonie bijvoorbeeld, weliswaar met alle gasten op gepaste afstand maar toch intiem in een prachtig interieur zoals dat van het Gemeenlandshuis aan de Diemerzeedijk of de aula van Huis Hodshon in Haarlem. Ook kunnen zakelijke partijen de locaties van de Vereniging huren als decor voor online bijeenkomsten; zo kan in de historische huizen een presentatie worden gehouden die door anderen online kan worden gevolgd.

Nieuwsgierig geworden naar de mogelijkheden na de huidige lockdown? Neem vast een kijkje op www.bijzonderelocatiehuren.nl of neem contact op via locatiehuren@hendrickdekeyser.nl of 020-521 0645, de medewerkers van Hendrick de Keyser geven u graag op maat advies.

De aula van Huis Hodshon in Haarlem